

ΧΑΛΚΟΠΛΑΣΤΙΚΗ – ΠΡΩΙΜΗ ΕΠΟΧΗ ΣΙΔΗΡΟΥ

Η χαλκοπλαστική στην Κρήτη

2

Τα χάλκινα ειδώλια στην Κρήτη

3

- Τύποι κρητικών ειδωλίων:
 - «λατρευτές»
 - ενδεδυμένες (με ποδήρες ένδυμα) γυναικείες μορφές
 - γυμνές γυναικείες και ανδρικές μορφές
 - ζωόμοφρα αγαλμάτια (κυρίως βοοειδή)

Οι αρχές της μικροπλαστικής στην ηπειρωτική Ελλάδα (10^{ος}-8^{ος} αι. π.Χ.)

4

Λαβή τριποδικού λέβητα

5

ΠΑΝΩ: Αναπαράσταση λαβής γεωμετρικού τρίποδα.
ΚΑΤΩ: Χάλκινη δακτυλιόσχημη λαβή με σπείρες προσπλαμμένη στο
χειλός λέβητα. Την κορυφή της διακοσμούσε σύμπλεγμα αλόγου
και του οδηγού του (σώζεται το άλογο). Α' μισό 8ου αι. π.Χ.

Χάλκινα ειδώλια του 9^{ου} αι. π.Χ. από την Ολυμπία

6

Ο 8^{ος} αι. π.Χ. στη μικροπλαστική

7

Τριποδικοί λέβητες από την Ολυμπία

8

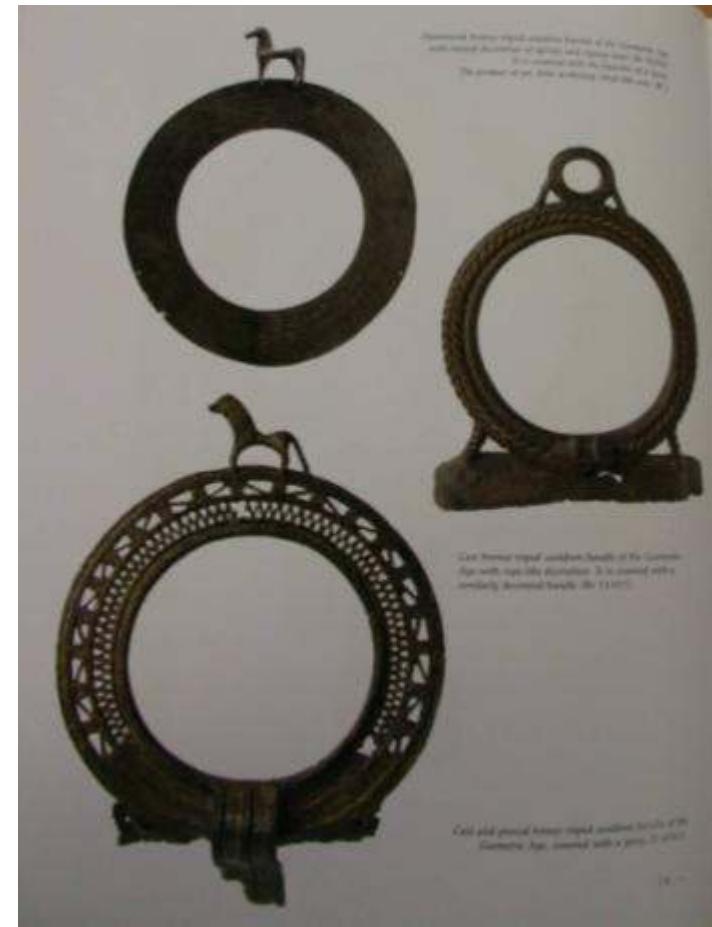

Τριποδικοί λέβητες

9

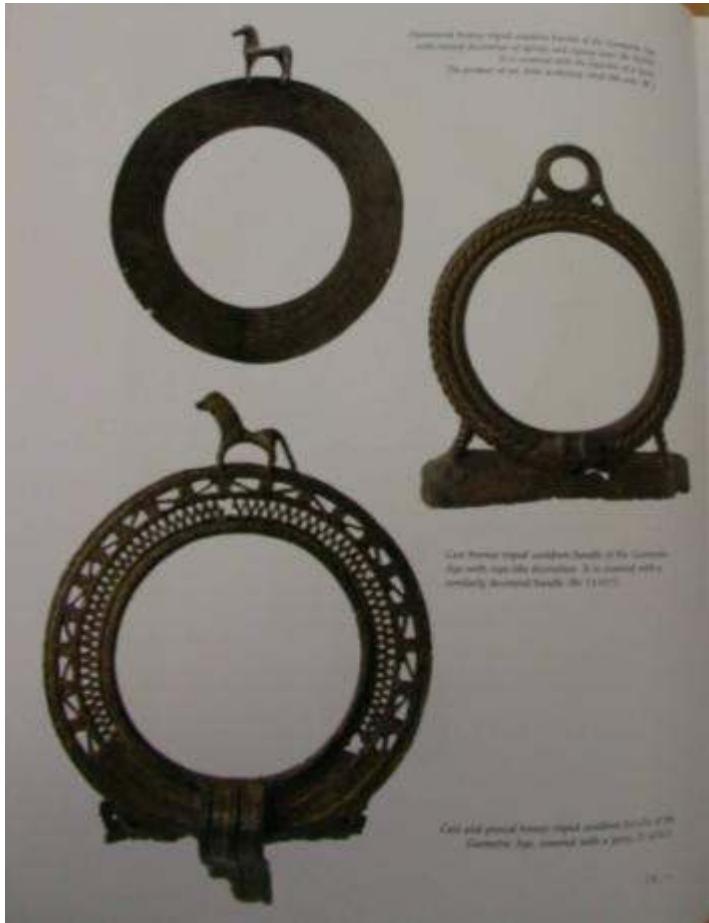

ΠΑΝΩ: Αναπαράσταση λαβής γεωμετρικού τρίποδα.
ΚΑΤΩ: Χάλκινη δακτυλιόσχημη λαβή με σπείρες προσπλωμένη στο
χείλος λέβητα. Την κορυφή της διακοσμούσε σύμπλεγμα αλόγου
και του οδηγού του (σώζεται το άλογο). Α' μισό 8ου αι. π.Χ.

Ζωόμορφα ειδώλια στις λαβές των λεβήτων

10

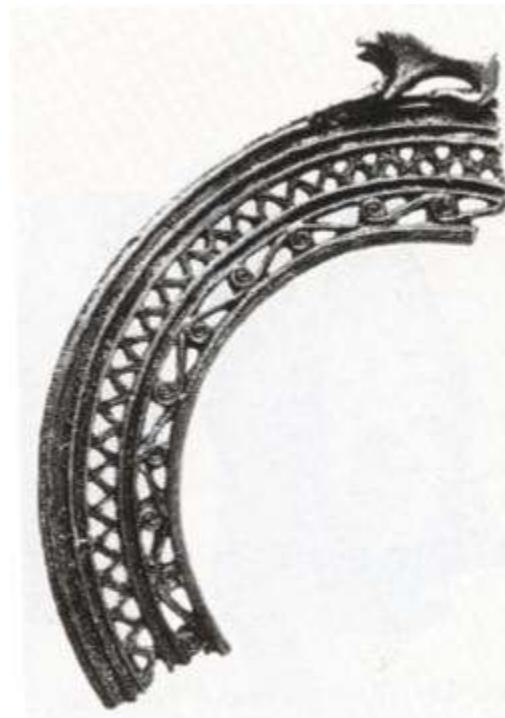
From the middle to the end of the 8th century BC, horse figurines diminished in number. Their legs are sharply thinned and have a stem-like trend at the point where they meet the body of the animals. Representations of human figures are rarely found on these upper parts. The horse-handles are covered with horses that are sometimes mounted by a jockey. In the late 8th century and throughout the 7th century BC, the legs and handles are no longer harmonious, and bear characteristic vertical decoration of zig-zag form, spirals and other motifs. The potters' working techniques, though far from their maximum skill, are still recognizable. The decorative inventories are attached to the body with additional supports and a little later are replaced by radial human figures of performed armless work during movement of the arms, as well as by other more elegant, which does not prevent the figurative inventories, the Nekromones, which are associated with Zeus and Dionysos.

The passage from the Geometric to the Archaic period (early 7th century BC) is marked by the first solid sources known in the Attic area that is interested in art objects marketing. By that time, although it is not yet clear what the motivation was, there is a significant increase in the production of horses that had persisted at least in the same time intervals throughout the existence of the ancient art and until quite a long time after the end of the Archaic period. The main reason for this is probably the fact that the horses were considered symbols of the hero-pairs of which it was speak-

Carl gold horse with anthropomorphic handles
from the 7th and 6th cent. BC, depicting Herakles and Theseus
H. 16 cm, W. 13 cm, H. 10 cm and H. 7 cm
The model based on C. 1300
A Greek Art Museum collection

Ζωόμορφα ειδώλια στις λαβές των λεβήτων

11

Εικ. 14 Λιοντάρι πάνω σε λαβή χάλκινου γεωμετρικού τρίποδα από την Ολυμπία.

Πήλινη πυξίδα Γεωμετρικών χρόνων

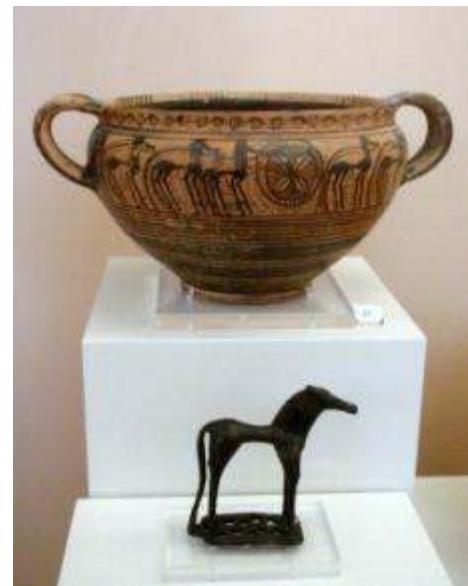
12

Χάλκινα ειδώλια ίππων

13

- Ανεξάρτητα,
προσαρτημένα
συνήθως σε διάτρητο
πλακίδιο
- Διακοσμητικά λαβών
τριποδικών λεβήτων
- Ζευγμένα σε άρματα

Χάλκινα ειδώλια ίππων

Εργαστήρια ιππαρίων: Άργος

15

Εργαστήρια τπαρίων: Κόρινθος

16

Εργαστήρια ιππαρίων: Λακωνία

17

Λακωνικά ιππάρια

18

Χάλκινα ανθρωπόμορφα ειδώλια

19

ΠΑΝΩ: Αναπαράσταση λαβής γεωμετρικού τρίποδα.

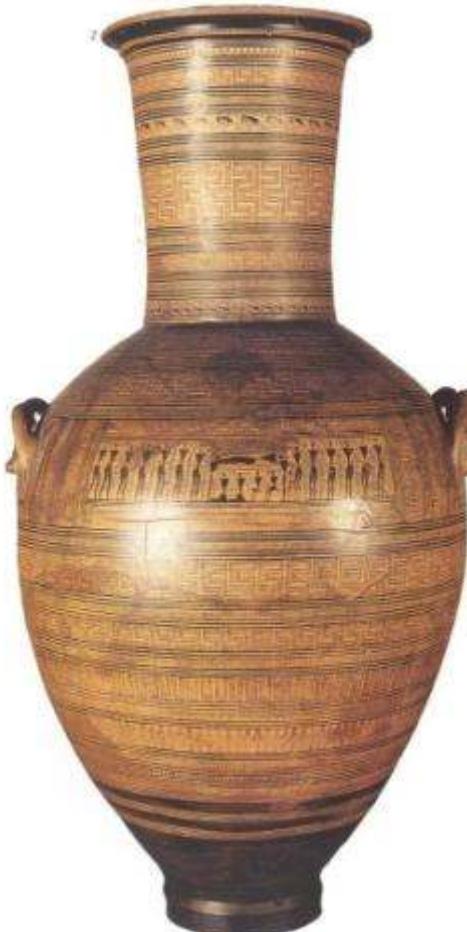
Αττικό εργαστήριο

20

Ο αμφορέας του Διπύλου

21

Αττικό εργαστήριο

22

Αττικό εργαστήριο

23

Αττικό εργαστήριο (τέλος 8ου αι. π.Χ.)

24

ΠΑΝΩ: Αναπαράσταση λαβής γεωμετρικού τρίποδα.

Κορινθιακό εργαστήριο

25

Κορινθιακό εργαστήριο

26

Κορινθιακό εργαστήριο

27

Αργείο εργαστήριο

28

—

Αργείο εργαστήριο

29

Αγαλμάτια από το βορειοελλαδικό χώρο

30

Οπλίτης από τα Φάρσαλα (ΕΑΜ,
τέλος 8ου αι. π.Χ.)

Το πρόβλημα των εργαστηρίων

31

- Αναγνώριση διαφορετικών εργαστηρίων χάλκινων αγαλματιδίων ανάμεσα στα σχετικά ευρήματα των μεγάλων ιερών (π.χ. Ολυμπία, Δελφοί)
- Προσδιορισμός τοπικών χαρακτηριστικών εργαστηρίων με βάση τα χάλκινα ευρήματα από τα επιμέρους ιερά.
- Παραγωγή Βορρά-Νότου (στον ελλαδικό χώρο)
- Χρονολόγηση

Ειδώλια καθιστών μορφών και μορφών σε δράση

Σπάρτη, ιερό Άρτεμης Ορθίας (β'
μισό 8ου αι. π.Χ.)

Χάλκινα συμπλέγματα

Χάλκινη ΥΓ ελαφίνα και το μικρό
της (Ολυμπία)

Χάλκινο ΥΓ ελάφι που δέχεται
επίθεση σκύλων (Ολυμπία)

Χάλκινα συμπλέγματα

34

Χάλκινα συμπλέγματα

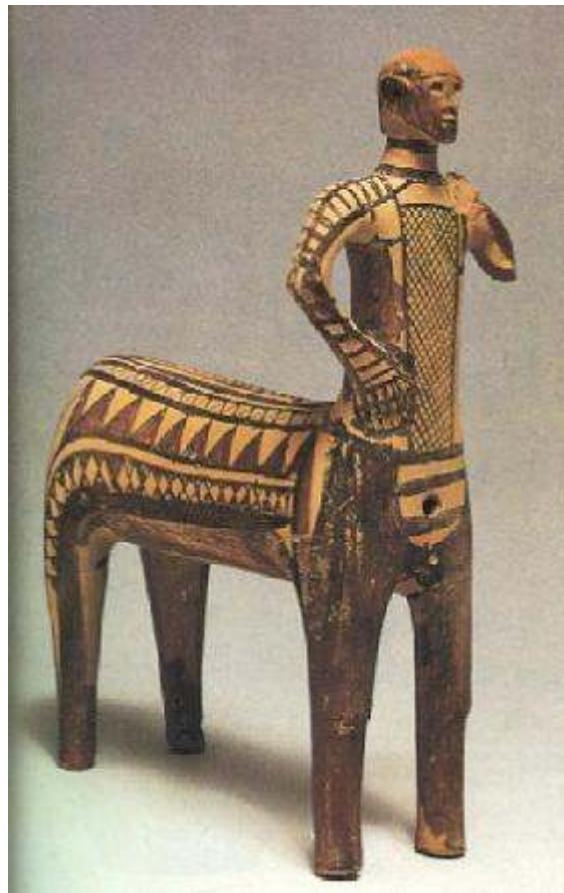
Ανδρική μορφή και κένταυρος
(Ολυμπία, 750 π.Χ.)

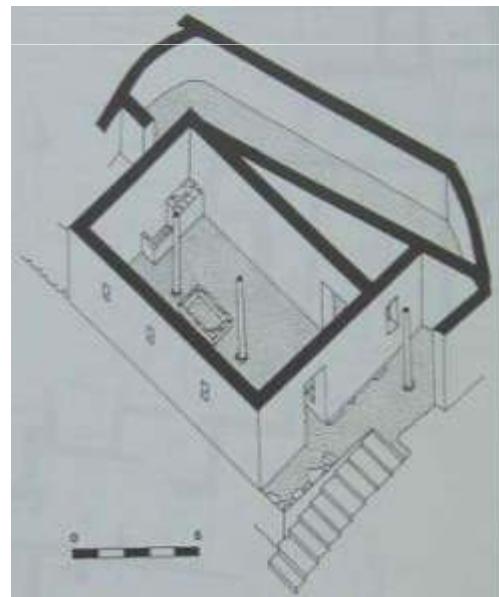
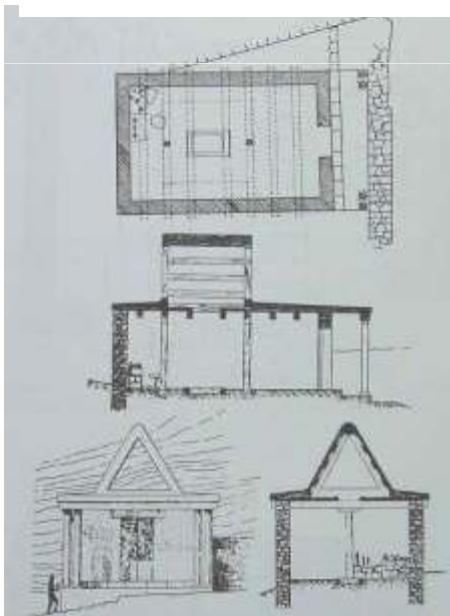
Ποιμένας από την Ολυμπία
(Συλλογή Ortiz, 725-750 π.Χ.)

Πήλινα ειδώλια

Το Δελφίνιο της Δρήρου (μέσα 8ου αι. π.Χ.)

Τα ειδώλια της Δρήρου

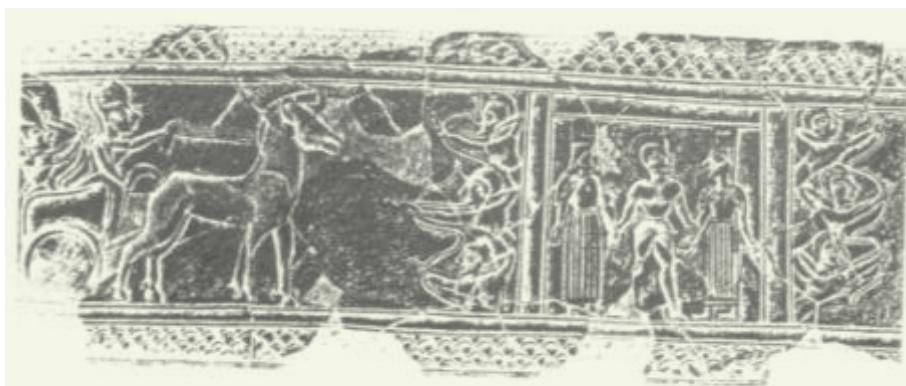

Ανάγλυφη ζωφόρος από τα Χανιά

Εἰκ. 36. Τμήμα περινής ζωφόρου κτιρίου από την πόλη των Χανίων. Τέλος 8ου-αρχές 7ου αι. π.Χ. Μουσείο Χανίων.

Η ζώνη από τη Φορτέτσα

Εἰκ. 103. Φορτέτσα, κοντά στην Κρεστί επίνειος Ζώνης (πρύτανος). Χαλκός με έκταση διακοπημένη τούτη την πολύ αρχαία ιεράσινη μίσθιστη ποιό βρισκόμενη στην θαλάσση και δύο θεούς. Υψηλή όπ. Ανατολική περιοχή της Κρήτης απ. Ηρικόπολ. Α.Μ.

Γυναικείες μορφές «δαιδαλικού» ρυθμού

40

Η «Θεά της Auxerre»

Το ανάθημα της Νικάνδρης

Ο Απόλλωνας από τη Δρήρο

41

Εικ. 99. Αφράτη (Κρήτη), νερό,
ιερομέριστα αγαλμάτων. Χαϊ-
κός. Συνολικό ύψος: 10,3 εκ.
Κρήτη. τελευταίο τέταρτο του
8ου αι. Ήράκλειο. AM 3072.